

Mieczysław Ozorowski

"Rodzina wobec dylematów migracji zarobkowej. Badania i analizy", Józef M. Młyński, Władysław Szewczyk, Warszawa 2012 : [recenzja]

Studia nad Rodziną 17/1 (32), 389-390

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

III. RECENZJE, SPRAWOZDANIA, TŁUMACZENIA

Studia nad Rodziną
UKSW
2013 R. 17 nr 1 (32)

Józef M. Młyński, Władysław Szewczyk, Rodzina wobec dylematów migracji zarobkowej. Badania i analizy, Instytut Papieża Jana Pawła II, Warszawa 2012, 218 s.

Zjawisko migracji zarobkowej jest stare i dość dobrze zbadane w literaturze przedmiotu. Jednocześnie jest to fenomen nieustający i stawiający ciągle przeróżne wyzwania wobec tych, którzy są odpowiedzialni za społeczność ludzką tak od strony państwowej, jak i kościelnej. Autorzy recenzowanej książki stawiają wyraźne pytanie: jaki jest współcześnie bilans wyjazdów związanych z migracją zarobkową? Koncentrują się oni oczywiście na tym zjawisku w zakresie polskiej populacji i wskazują na wyzwania, jakie stają przed instytucją rodziny. Poważnym plusem są zarobione środki finansowe, które mogą służyć polepszeniu bytu rodziny, ale istnieją też poważne minusy, związane z licznymi zagrożeniami dla więzi małżeńskich i rodzinnych. Książka adresowana jest do małżonków, ale również do duszpasterzy, samorządowców i polityków, aby mieli materiał do refleksji na temat wyzwań związanych z migracją zarobkową i jakie środki przedsięwziąć, aby pomóc tym, którzy się zagubili.

Książka została podzielona na pięć rozdziałów. Pierwszy rozdział omawia zagadnienia ogólne związane z migracją. Wyjaśnia on podstawowe pojęcia, historię emigracji polskiej, ogólne przyczyny migracji zarobkowej oraz prezentuje metody badań zjawisk migracyjnych. Rozdział ten posiada charakter ogólny i teoretyczny. Pozostałe rozdziały mają charakter bardziej praktyczny i są prezentacją wyników badań. Drugi rozdział ukazuje blaski i cienie migracji zarobkowej. Poszczególne punkty w tej części książki noszą nazwy określeń w formie zdań wypowiedzianych przez poszczególne osoby. Rozdział ten oparty jest na relacjach anonimowych osób, które udzieliły wywiadów w Poradni Specjalistycznej „ARKA” w Tarnowie. Jest to cenny materiał ukazujący plusy i minusy oraz dylematy motywów, związanych z wyjazdem zarobkowym oraz z powrotem do ojczyzny. Trzecia część prezentuje przeżycia dzieci pozostających w kraju. Dzieci jako pierwsze odczuwają negatywne skutki wyjazdu za granicę jednego lub obojga rodziców. Dłuższa rozłąka może spowodować nieodwracalne szkody w osobowości dziecka. Czwarty

rozdział posiada wybitnie praktyczny charakter i zawiera wiele konkretnych wskazań odnoszących się do różnych form pomocy ludziom migrującym. Jest to rozdział pełen licznych postulatów, które mogą być przydatne tak w rozwiązywaniu sytuacji rodzinnych, jak i w organizacjach parafialnych, samorządowych i państwowych. Ostatnia część zawiera teksty najważniejszych orędzi papieża Jana Pawła II, dotyczących zagrożeń i szans migracji we współczesnym świecie.

Niniejsze opracowanie stanowi cenny wkład w opracowanie problematyki współczesnej migracji Polaków. Nie jest to tylko teoretyczne rozważanie, ale zawarte tu są cenne dane pochodzące z przeprowadzonych badań. Stanowią one poważne wyzwanie dla odpowiedzialnych za nasze społeczeństwo. Wyzwania te stoją nie tylko przed władzami świeckimi, ale również kościelnymi. Jest więc to cenne opracowanie, a także materiał do prowadzenia dalszych badań naukowych i refleksji duszpasterskiej.

Poza powyższymi pochwałami należy wymienić kilka uwag krytycznych. Opracowanie ma dwóch autorów, ale w tekście nie wyszczególniono, kto za jaką część odpowiada osobiście. Widoczny jest również brak zakończenia oraz podsumowania poszczególnych rozdziałów. Jest to poważna niedogodność, która utrudnia szybkie i syntetyczne skorzystanie z tego studium, które pozostaje nadal interesujące i cenne samo w sobie. Praca jest napisana poprawnym i klarownym językiem. Zachowuje rygor naukowości, a jednocześnie wprowadza pewną dynamikę poprzez postawione w śródtytułach pytania i cytaty z wypowiedzi ankietowanych osób. Uważam, że powyższa książka jest godną polecenia lekturą.

ks. Mieczysław Ozorowski – WSR UKSW Warszawa

Stefan Wyszyński, Nauczanie o małżeństwie i rodzinie. Antologia tekstów 1925-1981, red. Z. Struzik, Instytut Papieża Jana Pawła II, Warszawa 2012, 1301 s.

Stefan Kardynał Wyszyński znany jest z tego, że w całym swoim życiu oraz biskupim posługiwaniu przejawiał głęboką troskę o Kościół i Polskę. Był to człowiek głębokiej wiary i wielki patriota. Zdawał sobie sprawę i często wyrażał silne przekonanie, że nie ma przyszłości bez trwałego małżeństwa i zdrowej rodziny. W tych kwestiach przeciwstawiał się ostro przedstawicielom ustroju komunistycznego i stanowczo promował tradycyjne wartości związane